

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΓΕΝΙΚΑ

- Το Ίδρυμα της Επιτροπής Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASCF) είναι ένα ανεξάρτητο μη-κερδοσκοπικό ίδρυμα που ιδρύθηκε το Μάρτιο του 200, αντικαθιστώντας την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) που είχε ιδρυθεί το 1973.
- Σκοπός του ιδρύματος είναι η έκδοση υψηλής ποιότητας, κατανοητά και εφαρμόσιμα ΔΛΠ.

ΓΕΝΙΚΑ

- Τα ΔΛΠ αποτελούν την κωδικοποίηση των λογιστικών αρχών, κανόνων και πολιτικών που πρέπει να από τους ελεγκτές κατά την ετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μίας επιχείρησης.
- Τα ΔΛΠ επικεντρώνονται στα πλέον βασικά θέματα και δεν είναι υπερβολικά πολύπλοκα έτσι ώστε να μπορούν να εφαρμοσθούν σε όλες τις χώρες.

ΓΕΝΙΚΑ

- Τα ΔΛΠ δεν είναι υπεράνω των εθνικών προτύπων μιας χώρας αλλά:
  - Πάρα πολλές χώρες έχουν υιοθετήσει τα ΔΛΠ βάσει νόμου π.χ Ελλάδα
  - Σε άλλες χώρες τα ΔΛΠ υιοθετούνται υποχρεωτικά από τα μέλη των Λογιστικών Επαγγελματικών Σωματίων π.χ Κύπρος
  - Ορισμένες χώρες αναπροσαρμόζουν τα δικά τους Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα για να συνάδουν με τα ΔΛΠ π.χ

ΓΕΝΙΚΑ

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνώρισε το σημαντικό ρόλο των ΔΛΠ στην εναρμόνιση των διεθνών λογιστικών κανονισμών / πρακτικών / αρχών επιβάλλοντας την αναγκαστική τους εφαρμογή από το 2005 από όλες τις εταιρείες που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήρια αξιών.

Παράδειγμα 1

- Ενόψει της παγκόσμιας καθιέρωσης των ΔΛΠ ως «παγκόσμιων προτύπων», δώστε ορισμένα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της παγκόσμιας εναρμόνισης στις λογιστικές αρχές, κανονισμούς και πρακτικές.

Απάντηση 1 – Παγκόσμια Καθιέρωση

- Πλεονεκτήματα

- Οι χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων θα έχουν ομοιόμορφες και συγκρίσιμες πληροφορίες για όλες τις επιχειρήσεις και θα μπορούν να παίρνουν πιο σωστές οικονομικές αποφάσεις.
- Οι πολυεθνικές επιχειρήσεις θα εξοικονομήσουν χρόνο και έξοδα λόγω του ότι δε θα χρειάζεται να ετοιμάζουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε κάθε χώρα που έχουν εργασίες με βάση διαφορετικούς κανονισμούς / πρότυπα.
- Οι αναπτυσσόμενες χώρες θα εξοικονομήσουν χρόνο και έξοδα λόγω του ότι δε θα χρειάζεται να ετοιμάσουν και να εκδώσουν δικά τους πρότυπα.

Απάντηση 1 – Παγκόσμια Καθιέρωση

- Μειονεκτήματα

- Ορισμένα πρότυπα μπορεί να μην είναι σχετικά ή εφαρμόσιμα σε ορισμένες χώρες λόγω κοινωνικών, οικονομικών και άλλων διαφορών.
- Διαφορετικός σκοπός της λογιστικής και των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε κάθε χώρα – σε ορισμένες χώρες ο κύριος σκοπός των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι να δώσουν πληροφορίες στις φορολογικές αρχές ενώ σε άλλες είναι να δώσουν πληροφορίες σε διάφορες κατηγορίες χρηστών για να πάρουν οικονομικές αποφάσεις.

Μόνιμη Επιτροπή Ερμηνειών

- Η Μόνιμη Επιτροπή Ερμηνειών – ΜΕΕ (Standing Interpretations Committee – SIC) δημιουργήθηκε το 1996 για να:
  - Εκδίδει ερμηνείες και διευκρινίσεις πάνω σε θέματα που καλύπτονται από υφιστάμενα ΔΛΠ όπου, ενδεχομένως, υπάρχει κάποια ασάφεια ή υπάρχει θέμα που χρήζει διευκρίνισης.
  - Εκδίδει προσωρινούς κανονισμούς για θέματα τα οποία δεν καλύπτονται από τα υφιστάμενα ΔΛΠ αλλά χρήζουν άμεσης διευθέτησης

Πλαίσιο για την ετοιμασία και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- Το πλαίσιο για την ετοιμασία και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων εκδόθηκε τον Ιούλιο του 1989 από την IASC και αποτελεί την κωδικοποίηση των γενικά αποδεκτών θεωρητικών αρχών και κανονισμών της λογιστικής.
- Το πλαίσιο είναι το θεωρητικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο θα πρέπει να βασίζονται όλα τα ΔΛΠ και τα ΔΠΧΠ.
- Το πλαίσιο αποτελείται από τα πιο κάτω κεφάλαια:

Πλαίσιο για την ετοιμασία και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- Σκοπός των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Υποστηρίζουσες προϋποθέσεις / αρχές.
- Ποιοτικά χαρακτηριστικά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Στοιχεία χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Αναγνώριση των στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Επιμέτρηση των στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Αρχές / έννοιες κεφαλαίου και συντήρησης κεφαλαίου.

Σκοπός των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- Σκοπός των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι να δίνουν πληροφορίες για την χρηματοοικονομική κατάσταση μίας επιχείρησης που είναι χρήσιμες σε διάφορους χρήστες για να λαμβάνουν οικονομικές αποφάσεις.
- Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν:
  - Τον Ισολογισμό (Balance Sheet)
  - Την Κατάσταση Αποτελεσμάτων / Λογαριασμό Κερδών-Ζημιών (Income Statement)
  - Την Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Cash Flow Statement)
  - Την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Statement of Changes in Equity)
  - Το Προσάρτημα / Σημειώσεις (Notes)

Υποστηρίζουσες Προϋποθέσεις / Αρχές

- Οι χρηματοοικονομικές Καταστάσεις θα πρέπει να ετοιμάζονται και να παρουσιάζονται με βάση κάποιες προϋποθέσεις / αρχές (accounting concepts).
- Οι βασικές λογιστικές αρχές είναι οι γενικές θεμελιώδεις προϋποθέσεις που διέπουν την ετοιμασία και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Θεωρείται δεδομένο ότι οι εν λόγω λογιστικές αρχές ακολουθούνται, εκτός εάν υπάρχει γνωστοποίηση για το αντίθετο.
- Οι βασικές Υποστηρίζουσες αρχές είναι:

Υποστηρίζουσες Προϋποθέσεις / Αρχές

- Βάση δεδουλευμένων εσόδων / εξόδων και συσχέτιση (accruals and matching)
  - Βιωσιμότητα (going concern)
  - Σημαντικότητα (materiality)
  - Συνέπεια (consistency)
  - Συμψηφισμός (offsetting)
  - Συγκριτικές Πληροφορίες (comparative information)
  - Σύνεση / Συντηρητισμός (prudence)
  - Ουσία πάνω από τη νομική υπόσταση (substance over legal form)
  - Αληθινή και Δίκαιη παρουσίαση (true and fair presentation)
- Οι πρώτες έξι επεξηγούνται στο ΔΛΠ 1, ενώ οι υπόλοιπες επεξηγούνται πιο κάτω:

Σύνεση / Συντηρητισμός

- Κατά την ετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι αναπόφευκτο να υπάρχουν αρκετές αβεβαιότητες όσον αφορά διάφορα θέματα και συναλλαγές π.χ είσπραξη από χρεώστες, πιθανή ωφέλιμη ζωή των υλικών παγίων στοιχείων ενεργητικού κλπ.
- Αυτές οι αβεβαιότητες θα πρέπει να τυγχάνουν λογιστικού χειρισμού με σύνεση / συντηρητισμό. Σύνεση / Συντηρητισμός είναι η άσκηση επιφυλακτικότητας πριν την τελική απόφαση για κάποια θέματα / συναλλαγές που είναι αβέβαια, με τέτοιο τρόπο ώστε τα στοιχεία ενεργητικού και τα εισοδήματα να μην υπερτιμούνται και οι υποχρεώσεις και τα έξοδα να μην υποτιμούνται.

Σύνεση / Συντηρητισμός

- Θα πρέπει όμως να τονιστεί ότι η αρχή της σύνεσης / συντηρητισμού θα πρέπει να ακολουθείται με προσοχή για να μη δημιουργείται το φαινόμενο των «κρυφών αποθεματικών». Το φαινόμενο αυτό αναφέρεται στην υπερπρόβλεψη για μελλοντικές ζημιές / υποχρεώσεις που μειώνουν τα τρέχοντα κέρδη και εμφανίζουν περιττά πιστωτικά υπόλοιπα στον ισολογισμό.

Παράδειγμα 2 – ΛΑΡΙΣΑ Α.Ε

- Η Λάρισα Α.Ε έχει 3 είδη πελατών / χρεωστών: Α, Β και Γ.

Την 1^η Οκτωβρίου 2003 η Λάρισα Α.Ε υπέγραψε συμφωνία εξαγοράς επιχειρηματικών απαιτήσεων με την Τράπεζα. Η συμφωνία καλύπτει μόνο τους πελάτες Β και Γ ως εξής:

- Πελάτες Κατηγορίας Α

Οι πελάτες δεν καλύπτονται από την συμφωνία και ως εκ τούτου, την είσπραξή τους θα την αναλάβει η ίδια η εταιρεία.

Παράδειγμα 2 – ΛΑΡΙΣΑ Α.Ε

- Πελάτες Κατηγορίας Β

Η Τράπεζα «αγοράζει» όλους τους χρεώστες την 1^η Οκτωβρίου και αναλαμβάνει να εισπράξει όλα τα σχετικά ποσά της εν λόγω κατηγορίας. Η τράπεζα θα χρεώνει τόκο 1% τον μήνα πάνω στο καθαρό υπόλοιπο (ποσό αγοράς μείον εισπράξεις από πελάτες) που θα υπάρχει την 1^η κάθε μηνός. Μετά την παρέλευση 3 μηνών η Λάρισα Α.Ε θα αποζημιώσει την τράπεζα για οποιαδήποτε ανείσπρακτα ποσά.

Παράδειγμα 2 – ΛΑΡΙΣΑ Α.Ε

- Πελάτες Κατηγορίας Γ

Η τράπεζα «αγοράζει» όλους τους χρεώστες την 1^η Οκτωβρίου με άμεση καταβολή του 95% των εισπρακτέων ποσών. Η τράπεζα δεν έχει «δικαίωμα προσφυγής» πάνω στην εταιρεία σε περίπτωση μη είσπραξης των σχετικών ποσών από τους πελάτες.

- Γενική Πολιτική

Λόγω της φύσης των εργασιών της, η εταιρεία έχει πολιτική να καταχωρίζει 20% πρόβλεψη για κακό χρεώστη όταν το εισπρακτέο ποσό παραμένει απλήρωτο πέραν των 3 μηνών.

Παράδειγμα 2 – ΛΑΡΙΣΑ Α.Ε

- Η εταιρεία έχει ετοιμάσει ανάλυση των χρεωστών της κατά την 31/12/2003 που εμφανίζει τα εξής:

Κατηγορία Πελάτη	Υπόλοιπο 1/10/2003 €' 000	Ποσοστό Είσπραξης το Μήνα		
		Οκτώβριο	Νοέμβριο	Δεκέμβριο
A	1,250	30%	30%	20%
B	1,500	40%	30%	20%
Γ	1,200	50%	25%	22%

Παράδειγμα 2 – ΛΑΡΙΣΑ Α.Ε

- Ερώτηση:

Υπολογίστε τα χρηματοδοτικά έξοδα για τις υπηρεσίες εξαγοράς επιχειρηματικών απαιτήσεων, την πρόβλεψη για κακούς χρεώστες και το υπόλοιπο χρεωστών που θα εμφανίζεται στον Ισολογισμό της 31/12/2003.

Απάντηση 2 – Λάρισα Α.Ε

Γενικά Σχόλια

- Κατηγορία Α

- Οι πελάτες της κατηγορίας αυτής θα τύχουν χειρισμού εφαρμόζοντας το ΔΛΠ 37 (Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία Ενεργητικού) και ακολουθώντας τις λογιστικές αρχές της «συντηρητικότητας» και της «συνέπειας».

- Κατηγορία Β

- Άσχετα από το γεγονός ότι οι πελάτες αυτοί έχουν «πωληθεί», το ρίσκο για κακούς χρεώστες παραμένει στην εταιρεία. Η εταιρεία ΔΕΝ μπορεί να διαγράψει τους χρεώστες έναντι της είσπραξης του σχετικού ποσού από την τράπεζα. Αυτό το ποσό θα πρέπει να καταχωριστεί ως δάνειο.

Απάντηση 2 – Λάρισα Α.Ε

- Κατηγορία Γ
  - Στην ουσία η εταιρεία πώλησε τους χρεώστες της για το 95% της αξίας τους. Οι χρεώστες θα διαγραφούν έναντι της είσπραξης του σχετικού ποσού από την τράπεζα.

Απάντηση 2 – Λάρισα Α.Ε

Χρηματοδοτικά Έξοδα	€
Κατηγορία Α	-
Κατηγορία Β - (1% x €1.5 εκατ) + (1% x €0.9 εκατ) + (1% x €0.45 εκατ)	28,500
Κατηγορία Γ - (5% x € 1.2 εκατ)	<u>60,000</u>
	<u>88,500</u>
<u>Προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες</u>	
Κατηγορία Α - [20% x (€ 1.25 εκατ x 20%)]	50,000
Κατηγορία Β - [20% x (€ 1.5 εκατ x 10%)]	30,000
Κατηγορία Γ -	-
	<u>80,000</u>

Απάντηση 2 – Λάρισα Α.Ε

<u>Χρεώστες</u>		
Αρχικό Ποσό	Μείον Πρόβλεψη	Καθαρό Υπόλοιπο
Κατηγορία Α - € 1.25 εκατ x 20%	20%	200,000
Κατηγορία Β - € 1.5 εκατ x 10%	20%	120,000
Κατηγορία Γ	-	-
		<u>320,000</u>

Ουσία πάνω από τη Νομική Υπόσταση

- Ο λογιστικός χειρισμός και οι σχετικές καταχωρίσεις για συναλλαγές και γεγονότα πρέπει να γίνονται με βάση την πραγματική οικονομική / εμπορική τους ουσία και όχι απλώς με βάση τη νομική τους υπόσταση.
- Αν και στις πλείστες περιπτώσεις η ουσία δε διαφέρει από τη νομική υπόσταση, σε αρκετές άλλες περιπτώσεις η ουσία διαφέρει από τη νομική πτυχή ενός γεγονότος ή μίας συναλλαγής.

Ουσία πάνω από τη Νομική Υπόσταση

- Κλασικό παράδειγμα είναι οι χρηματοδοτικές μισθώσεις (ΔΛΠ 17) όπου ο τίτλος ιδιοκτησίας ενός στοιχείου ενεργητικού ανήκει σε μία επιχείρηση (τον εκμισθωτή) αλλά το στοιχείο καταχωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού μίας άλλης επιχείρησης (το μισθωτή)
- Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η σωστή εφαρμογή και τήρηση αυτής της αρχής μειώνει σημαντικά τη χρήση και αποτελεσματικότητα της «δημιουργικής λογιστικής»

Παράδειγμα 3 – Αθήνα Α.Ε

- Η εταιρεία Αθήνα Α.Ε κατέχει ένα πάγιο στοιχείο ενεργητικού με λογιστική και δίκαιη αξία € 5 εκατ. Την 29/12/2006 πωλεί το στοιχείο στην εταιρεία Β προς € 8 εκατ και μεταβιβάζει τον τίτλο ιδιοκτησίας. Η εταιρεία Αθήνα Α.Ε αναλαμβάνει να αγοράσει πίσω το στοιχείο σε 12 μήνες προς € 8 εκατ πλέον τόκους προς 5%.
- Ερώτηση
Εξηγήστε το λογιστικό χειρισμό με βάση:
  - Την Νομική υπόσταση, και
  - Την αρχή της «ουσίας πάνω από τη νομική υπόσταση»

Παράδειγμα 3 – Αθήνα Α.Ε

- Εάν δεν εφαρμοστεί η ουσία πάνω από τη νομική υπόσταση τότε θα καταχωριστεί πώληση του στοιχείου ενεργητικού μέσα στο 2006 και κέρδος €3 εκατ.

Η καταχώρηση θα είναι:

ΧΡ – Μετρητά	€ 8 εκατ.
ΠΙΣ – Στοιχείο Ενεργητικού	€5 εκατ
ΠΙΣ – Κέρδος	€3 εκατ

Η αγορά το 2007 θα γίνει προς € 8.4 εκατ που θα είναι και το καινούργιο «κόστος» του στοιχείου του ενεργητικού.

Παράδειγμα 3 – Αθήνα Α.Ε

- Εάν εφαρμοστεί η ουσία πάνω από τη νομική υπόσταση τότε ουσιαστικά δεν υπήρξε πώληση αλλά δανεισμός από την εταιρεία Β με υποθήκη το στοιχείο ενεργητικού.

ΧΡ – Μετρητά	€ 8 εκατ.
ΠΙΣ – Υποχρεώσεις	€8 εκατ

Ο τόκος 5% θα θεωρηθεί χρηματοοικονομικό έξοδο της χρήσης 2007

Αληθινή και Δίκαιη Παρουσίαση

- Ο όρος «αληθινή και δίκαιη παρουσίαση» δεν ορίζεται από το πλαίσιο ή κάποιο ΔΛΠ
- Σε γενικές γραμμές ο όρος αναφέρεται στην εφαρμογή των Γενικά Αποδεκτών Λογιστικών Πρακτικών – GAAP (Generally Accepted Accounting Practices).
- Το Συμβούλιο των ΔΛΠ τονίζει ότι η σωστή εφαρμογή και τήρηση των υποστηριζουσών προϋποθέσεων και των ΔΛΠ συνήθως καταλήγουν στην ετοιμασία χρηματοοικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη παρουσίαση της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης.

Ποιοτικά Χαρακτηριστικά των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- «Ποιοτικά Χαρακτηριστικά» είναι οι ιδιότητες που κάνουν τις πληροφορίες στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις χρήσιμες στους χρήστες. Τα τέσσερα κύρια χαρακτηριστικά είναι: η κατανόηση, η συνάφεια, η αξιοπιστία και η συγκρισιμότητα.

Ποιοτικά Χαρακτηριστικά των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- Οι πληροφορίες που παρέχονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να είναι άμεσα κατανοητές στους χρήστες που έχουν μια μέτρια γνώση οικονομικών και λογιστικής.
- Θα πρέπει να είναι συναφείς, να μπορούν δηλαδή να επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, βοηθώντας τους να αξιολογήσουν τα γεγονότα.

Ποιοτικά Χαρακτηριστικά των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- Οι πληροφορίες να είναι αξιόπιστες όταν περιέχουν σημαντικά λάθη, παραλήψεις και μπορούν να θεωρηθούν ότι αντικατοπτρίζουν πιστά τα αποτελέσματα.
- Θα πρέπει να βοηθούν τους χρήστες να συγκρίνουν τόσο τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της επιχείρησης διαχρονικά όσο και την κατάσταση και τα αποτελέσματα διαφόρων επιχειρήσεων για το ίδιο έτος.

Στοιχεία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

